

SVM 2004055 Ørslev N, Ørslev by, Ørslev, matr. nr. 13b, Ørslev sogn Stednr. 040222- [sb.nr.] KUAS j.nr FOR 2003-2123-0437.

Beretningen for prøvegravning forud for udstykning af byggegrunde i den nordlige del af Ørslev med spredte bebyggelsesspor, formodet oldtid, den 5. oktober 2004 af Kirsten Christensen.

2004055D10. Ørslev kirke set fra undersøgelsesområdet. I forgrunden ses materiale fra den nedrevne gård.

Indholdsfortegnelse	
Abstract.....	1
Undersøgelsens forhistorie	2
Administrative data.....	2
Øvrige data	2
Topografi, terræn og undergrund.....	2
Målesystem.....	3
Udgravningsmetode.....	3
Undersøgelsens resultater	3
Fremtidigt arbejde.....	3
Anlægsliste	4
Fundliste	4
Fotoliste	4
Liste over måledata.....	5
Bilag 1	

Abstract

Prøvegravning i den nordlige del af landsbyen Ørslev gav spredte bebyggelsesspor i form af udaterede kogestensgruber, formodentlig fra oldtid.

Undersøgelsens forhistorie

Undersøgelsen er udført forud for byggemodning af område i den nordlige del af landsbyen Ørslev, jvf Ringsted Kommune lokalplan 148. Arealet ligger i umiddelbart tilknytning til middelalderlandsbyen og der er desuden mulighed for ældre bebyggelsesspor fra perioden inden landsbyen blev permanent ved opførelsen af kirken.

Administrative data

Undersøgelsen er efter museumslovens § 26 betalt af bygherre, entreprenør Erland Steffensen, Solrød. Undersøgelsen er gennemført af Sydvestsjælland Museum, hvor originaldokumentation og genstandsmateriale er arkiveret.

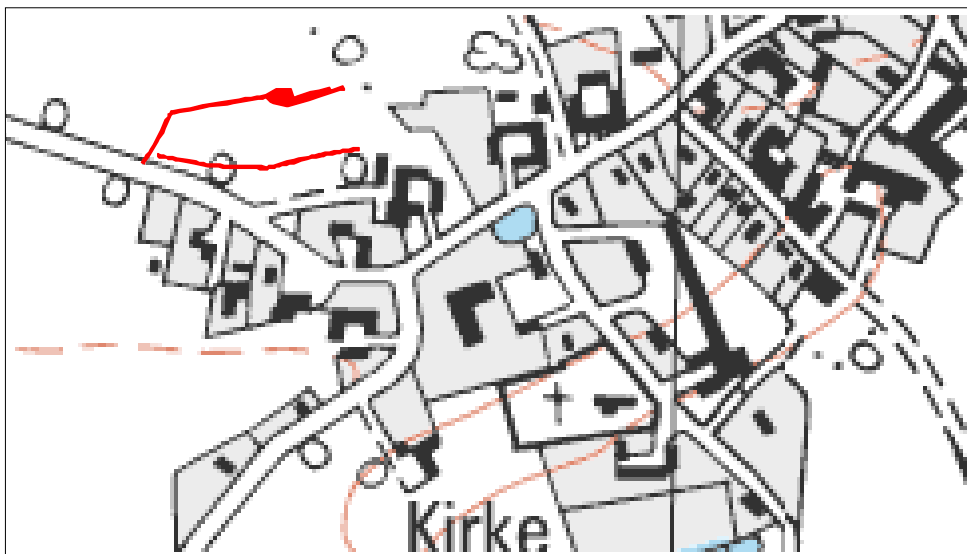
Dato	Hændelsesforløb
23. september 2004	Anmodning om udtalelse fra John Arvid Jørgensen (§25)/HHS (jf. P196)
23. september 2004	Budget m.v. til KUAS til godkendelse - mail til postfor@kuas.dk /HHS
29. september 2004	Modtaget godkendelse af budget fra KUAS (brev skannet til pdf)/HHS
30. september 2004	Mail til John Arvid Jørgensen (tingskov-jorgensen@mail.dk) med godkendt budget og godkendelsesskrivelse som pdf.
30. september 2004	Modtaget accept af forundersøgelse pr. mail /HHS
5. oktober 2004	Undersøgelse ved KC
7. oktober 2004	Modtaget landmålerpunkter (afregning venter på opmåling ved Haslev renseanlæg)/HHS

Øvrige data

Undersøgelsen blev gennemført den 5. oktober 2004 af museumsinspektør, arkæolog Kirsten Christensen. Jordarbejdet blev udført med Volvo gravemaskine EW på hjul ført af Finn fra entreprenørfirmaet Leif Christensen? Karise. Den opgravede jord blev kørt væk af Jesper fra JJ-maskinudlejning eller entreprenør Steffen Erlandsen. Målepunkterne er indmålt med GPS af Poul Moesgård fra Landmålergården, Haslev.

Vejret var overskyet med regn om formiddagen.

Topografi, terræn og undergrund

SVM2004055: med rødt er markeret søgegrøfternes beliggenhed i landsbyen Ørslev

Det undersøgte areal ligger i den nordvestlige del af landsbyen Ørslev, hvor der ifølge de skriftlige kilder har ligget en hovedgård i 1387. På kort over landsbyen fra 1806 (Danmarks kirker, s. 564) ses den nu nedrevne gård, som en firlænget gård i den nordlige del af byen.

Terrænet er meget fladt, ca 33 m o DNN med terrænfald mod nord og vest. Undergrunden består af fedt gult ler. Muldlaget er 30 – 45 cm tykt og består af gråbrunt leret humus.

Målesystem

Horisontalt

Der er ikke udlagt et sammenhængende målesystem. I stedet er dele af hver grøft tegnet ind i forhold til et stålmålebånd og i hver ene af dette er markeret et målepunkt. Disse målepunkter er indmålt af landmåler med GPS i System 34 Sjælland.

Vertikalt

Landmåleren målt alle tre koordinater på målepunkterne, og det er det eneste nivellering der er foretaget.

Udgravningsmetode

Med en 1,9 m bred plan rabatskovl afrømmedes mulden i to søgegrøfter langs det udsatte vejforløb. De fremkomne anlæg blev med det samme streget op. Efter udlægning af målelinier blev søgegrøfterne indtegnet i målestoksforholdet 1:100. Alle anlæg blev snittet med spade efterfulgt af en beskrivelse af form og fyld. Anlæggene indeholdt igen fund. Der blev taget digitalfoto af terrænet samt udvalgte anlæg.

Undersøgelsens resultater

Der er undersøgt 6500 kvm af området og der blev fundet 4 anlæg, fordelt på 1 muligt stolpehul, 1 gruber samt 2 kogestensgruber. Ingen af anlæggene indeholdt fund, så bebyggelsessporene dateres til oldtid, men ikke nærmere indenfor perioderne.

På en østligste del af udstykningsområdet lå materialerne fra den nedrevne gård og det var derfor ikke muligt at grave søgegrøfter her. Alle syldstenene fra bygningerne var gravet op og lå helt mod nordvest på området (2004055D06). Det vurderes art optagningen af de kraftige fundamenter har fjernet alle spor efter en tidligere forgænger.

Fremtidigt arbejde

Det vurderes at middelalderlandsbyen Ørslev eller en af dens jernalderforgængere ikke har ligget indenfor det undersøgte areal og der er ikke grundlag for yderligere undersøgelser.

Sydvestsjælland Museum 13. oktober 2004

Kirsten Christensen
Museumsinspektør, arkæolog

Anlægsliste

Anlæg	Type	Snit	Bemærkning	T
01	Stolpehul?	N-S, set mod vest	8 cm dyb, rette sider, afrundet bund. Brungråt muldet ler.	T1
02	Grube?	N-S, set mod øst	12 cm dyb, afrundede sider, diffus bund. Brungråt muldet lre med trækulnister	T1
03	Kogestensgrube	N-S, set mod øst	5 cm dyb, afrundet bund og sider. Mørkbrungråt trækulsholdigt ler med stumper af ildpåvirkede sten.	T1
04	Kogestensgrube	20 cm N-S grøft igennem	25 cm dyb, jævnt skrånende side og bund. Mørkgråbrunt trækulsholdigt ler med mange ildpåvirkede sten, lidt hvidbrændt flint, enkelt dyreknoGLE iagttaget	T1

Fundliste

Der er ikke indsamlet fund.

Tegningsliste

T-nr.	Type	Skala	Initialer
T1	Plantegning af søgegrøft 1, A1, A2, A3, A4	1:100	KC
T2	Plantegning af søgegrøft 1	1:100	KC

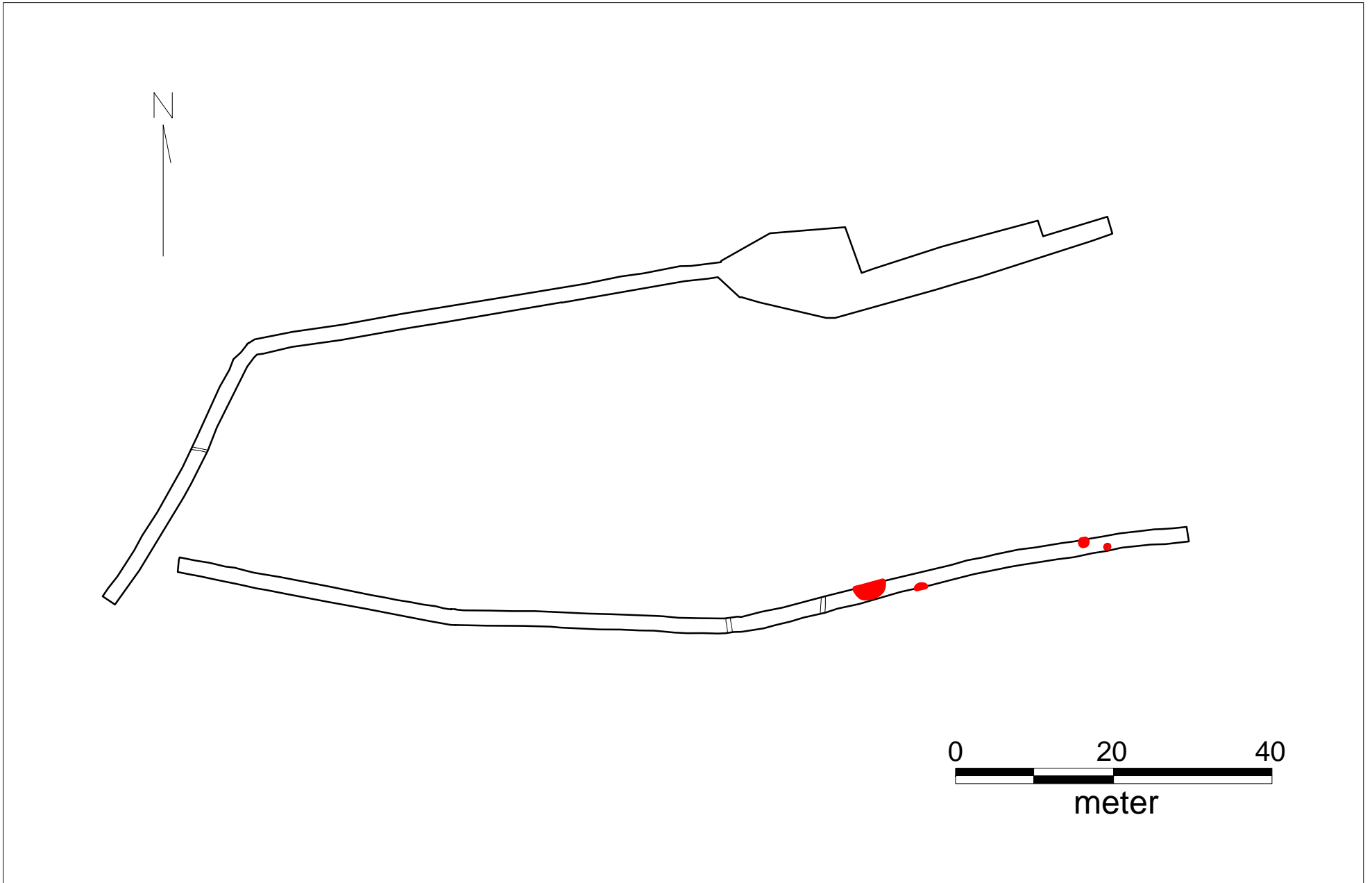
Fotoliste

Optagelse Nr	Tekst	Dato	Fotograf
2004055D01	Undersøgelsesområdet set fra øst	05-10-2004	KC
2004055D02	Den østlige del af søgegrøft 1, set fra øst	05-10-2004	KC
2004055D03	Den østlige del af søgegrøft 1, set fra øst	05-10-2004	KC
2004055D04	Den nordlige del af søgegrøft 2 set fra nord	05-10-2004	KC
2004055D05	Afgravning af området vest for søgegrøft 2, set fra nord	05-10-2004	KC
2004055D06	De opgravede syldsten fra den nedrevne gård, set fra syd	05-10-2004	KC
2004055D07	Snit gennem kogestensgrube A4, set fra øst	05-10-2004	KC
2004055D08	Snit gennem kogestensgrube A4, set fra øst	05-10-2004	KC
2004055D09	Ørslev kirke set fra undersøgelsesområdet med materialerne fra den nedrevne gård, set fra NV	05-10-2004	KC
2004055D10	Ørslev kirke set fra undersøgelsesområdet med materialerne fra den nedrevne gård, set fra NV	05-10-2004	KC
2004055D11	Ørslev Kirke set fra nordvest	05-10-2004	KC
2004055D12	Østgavlen af Ørslev kirke, set fra øst	05-10-2004	KC

Liste over måledata

Alle måledata er i system 34 Sjælland

Punkt	y	x	z		MI_X	MI_y
P01	107088.37	111340.99	33.815	65	-111340.99	107088.36
P02	107085.18	111365.27	33.777	65	-111365.25	107085.18
P03	107076.61	111400.23	33.56	65	-111400.23	107076.6
P04	107077.98	111434.21	33.598	65	-111434.21	107077.97
P05	107084.55	111468.59	33.836	65	-111468.57	107084.56
P06	107080.04	111477.48	33.763	65	-111477.47	107080.03
P07	107112.18	111459.15	33.895	65	-111459.14	107112.18
P08	107118.84	111419.71	33.681	65	-111419.72	107118.82
P09	107121.52	111399.91	33.674	65	-111399.9	107121.53
P10	107118.04	111386.34	33.576	65	-111386.33	107118.05
P11	107128.3	111351.32	33.663	65	-111351.34	107128.31
h01	0	0	0	0	-111340.75	107086.41
h02a	0	0	0	0	-111365.01	107083.22
h02b	0	0	0	0	-111364.77	107083.25
h03a	0	0	0	0	-111399.75	107074.67
h03b	0	0	0	0	-111400.33	107074.62
h04a	0	0	0	0	-111434.3	107075.99
h04b	0	0	0	0	-111434.59	107076.01
h05	0	0	0	0	-111468.95	107082.6
h06a	0	0	0	0	-111479.2	107081.02
h07a	0	0	0	0	-111460.87	107113.17
h06b	0	0	0	0	-111459.47	107114.14
h08a	0	0	0	0	-111420.06	107120.78
h07b	0	0	0	0	-111420.01	107120.78
h09a	0	0	0	0	-111400.19	107123.49
h08b	0	0	0	0	-111399.42	107123.46
h10	0	0	0	0	-111385.84	107119.98
h09b	0	0	0	0	-111386.9	107119.95
h11	0	0	0	0	-111351.92	107130.21

SVM2004055 Ørslev N: fordelingen af anlægspor (rødt) i søgegrøfterne